

Youth quiz

1. Čo je doping?

- a) je používanie akejkoľvek látky alebo metódy zo zoznamu zakázaných látok a metód.
- b) je používanie zariadenia, ktoré neboli schválené.
- c) je bitka počas súťaže.
- d) je odmietnutie poslúchnuť rozhodcu.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Existuje zoznam látok a metód, ktoré sú zakázané. Použitie týchto látok a metód a nazýva doping. Doping je zakázaný a sankcionovaný. Sankcie môžu začať od pokarhania až po doživotný zákaz športovania.

2. Prečo je doping zakázaný ?

- a) pretože je to nebezpečné pre zdravie športovca.
- b) pretože je to v rozpore s duchom športu.
- c) pretože je to proti pravidlám a nespravodlivo si tým športovec zvyšuje svoju výkonnosť.
- d) všetky odpovede sú správne

Odpoveď: D

Vysvetlenie: Doping je zakázaný pre 3 hlavné dôvody: je nebezpečný pre zdravie, je to proti duchu športu a je to proti nespravodlivému zvyšovaniu výkonnosti.

3. Podľa čoho viem že látka je povolená ?

- a) látka je bezpečná na užitie, ak to kúpim v lekárni.
- b) látka je bezpečná na užitie, ak je na obale napísané „doping-free“.
- c) látka je bezpečná na užitie, ak je vyrobená z rastlín.
- d) látka je bezpečná na užitie, ak neobsahuje látky zo zoznamu zakázaných látok.

Odpoveď: D

Vysvetlenie: Kedykoľvek keď si chcete alebo musíte dať nejakú látku, skontrolujte zoznam zakázaných látok a metód. Ak si nie ste istý niečím, ukážte zoznam lekárnikovi alebo lekárovi a spýtajte sa ich. Zoznam nájdete na stránke WADA alebo NADO, IF. Môžete ich tiež kontaktovať a požiadať ich o pomoc.

4. Ako zistíme, či sú výživové doplnky bezpečné?

- a) všetky výživové doplnky sú bezpečné na užívanie.
- b) nemôže sa povedať že výživové doplnky sú bezpečné.
- c) ak obal hovorí, že sú bezpečné.
- d) ak ti to dá doktor.

Odpoveď: B

Vysvetlenie: Odvetvie výroby výživových doplnkov nie je regulované, a preto si nemôžete byť istí, aké látky/prísady sa nachádzajú v doplnkoch. Používanie doplnkov je vždy na vlastné riziko. Ak obal na balení vyznieva príliš dobre na to, aby to bola pravda – s najväčšou pravdepodobnosťou obsahuje zakázanú látku.

5. Môžem byť testovaný?

- a) nie, pretože som junior.
- b) nie, pretože som nesúťažil na medzinárodnej úrovni.
- c) áno, akýkoľvek športovec môže byť potenciálne testovaný.
- d) nie, pretože môj šport nie je vo vysoko rizikovej skupine.

Odpoveď: C

Vysvetlenie: Antidopingovým pravidlám podliehajú všetci športovci vo všetkých športoch a krajinách. Teda akýkoľvek športovec môže byť testovaný.

6. Aké sú sankcie, ak ma prichytia pri dopingu?

- a) nie je žiadna sankcia za doping.
- b) nie je žiadna sankcia, ak som junior.
- c) od upozornenia až po doživotný zákaz činnosti.
- d) záleží kto podal látku

Odpoveď: C

Vysvetlenie: Sankcie môžu zahŕňať diskvalifikáciu, odobratie medailí a titulov, až úplný zákaz vo všetkých športoch doživotne, finančné sankcie, všetko závisí od závažnosti priestupku.

7. Môže byť tréner alebo doktor potrestaný?

- a) nie, iba športovci sú trestaní.
- b) nie, iba športovci a tréneri sú trestaní.
- c) nie, nie sú žiadne tresty za doping.
- d) áno, každý športovec a sprievodný personál športovcov môže byť potrestaný.

Odpoveď: D

Vysvetlenie: Podľa Svetového antidopingového kódexu môžu byť športovci a ich sprievodný personál sankcionovaný za porušenie antidopingových pravidiel. Sprievodný personál športovca je definovaný ako tréner, lekár, tímový manažér, agent športovca, zdravotný personál, všetci, ktorí pracujú so športovcom alebo sa zúčastňujú s ním na pretekoch/súťažiach.

8. Kto je zodpovedný, ak sa v tele športovca nájde zakázaná látka?

- a) športovcov lekár.
- b) športovcov tréner.
- c) športovec.
- d) záleží, kto podal zakázanú látku.

Odpoveď: C

Vysvetlenie: Športovec je vždy zodpovedný za to, čo sa nachádza v jeho tele, aj keď zakázaná látka bola užitá náhodou alebo podaná niekým iným, kto tvrdí že je bezpečná. Toto sa označuje ako zásada prísnej zodpovednosti. Ak si športovec nie je istý zložením alebo si nie je istý stavom látky, nemal by ju brať pred kontrolou zoznamu zakázaných látok alebo požiadanim IF, alebo NADO.

9. Čo keď ma môj lekár lieči s nejakým liekom?

- a) lekár by mal pozrieť či liek neobsahuje zakázanú látku.
- b) čokoľvek mi môj lekár podá je to bezpečné.
- c) ak mám pozitívny test na látku čo mi podal môj doktor, je to jeho chyba.
- d) ak je to kvôli zdravotnému dôvodu, môžem si zobrať čokoľvek čo je potrebné.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Lekár by mal skontrolovať či liek neobsahuje zakázanú látku. Ak áno a nie je iné možné riešenie, potom športovec musí požiadať o TUE s dokumentami vysvetľujúcimi liečbu. Lekári nie vždy o tomto procese vedia, takže je dôležité aby športovec oznámil lekárovi že sa na neho vzťahujú určité antidopingové pravidlá.

10. Môže môj tréner alebo niekto koho vyberiem ísť so mnou na stanicu dopingovej kontroly?

- a) áno.
- b) jedine ak som junior.
- c) jedine ak komisár ma vyzve aby išla aj sprievodná osoba so mnou.
- d) športovec nemôže mať nikdy sprievodnú osobu so sebou na stanici dopingovej kontroly.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Športovec môže mať niekoho zo sebou, ako je rodič, tréner, člen realizačného tímu, lekár, a sprevádzať ho na stanicu dopingovej kontroly, ak športovec chce. Maloletí športovci musia mať sprievodnú osobu so sebou, ktorá má viac ako 18 rokov, ak športovec takúto osobu pri sebe nemá komisár vyberie niekoho, kto ho bude sprevádzať. Športovec môže mať tiež k dispozícii tlmočníka aj to potrebné a dostupné.

11. Kto môže vykonávať dopingovú kontrolu?

- a) komisár, ktorý sa preukáže identifikáciou a poverením od Antidopingovej organizácie.
- b) tréner.
- c) akýkoľvek lekár.
- d) policajti.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Iba akreditovaný komisár, ktorý sa môže identifikovať preukazom a poverením od agentúry môže vykonávať dopingovú kontrolu. Musia prejsť vzdelávaním na Antidopingovej agentúre a urobiť skúšky aby mohli viesť dopingovú kontrolu.

12. Môže mať doping vplyv na môj rast?

- a) áno, dopingové látky môžu mať priamy vplyv na tvoj rast.
- b) nie, môže ti to urobiť iba škaredé akné.
- c) nie, môže to mať vplyv iba na oveľa starších.
- d) nie, môže to mať vplyv iba na vnútorné orgány.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Doping môže mať veľa vedľajších účinkov. Jedna z možných vedľajších účinkov je vplyv na tvoj rast a tvoj fyzický vývoj. Všetky ostatné možné vedľajšie účinky v odpovediach sú tiež pravdivé. Zakázané látky sú zakázané pretože môžu mať vážne negatívne zdravotné následky.

13. Môžem odmietnuť testovanie?

- a) nie.
- b) áno, ak mám rodinné záväzky.
- c) áno, ak som veľmi zaneprázdnený.
- d) áno, ak mám školské povinnosti.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Športovec nemôže odmietnuť dopingovú kontrolu. Odmietnutie môže znamenať rovnakú sankciu ako pozitívny test a potencionálny zákaz vo všetkých športoch. To je preto lebo športovci by mohli jednoducho odmietnuť testovanie a nikdy nebyť prichytený a vždy obísť bez sankcie.

14. Kde môžem nájsť spoľahlivé informácie o anti-dopingu?

- a) Medzinárodné federácie, Národné Antidopingové agentúry, Svetová Antidopingová agentúra.
- b) internet.
- c) v časopise Muscle alebo športových časopisoch.
- d) od mojich priateľov.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: IFs, NADOs, RADOs, NOC a NF môžu poskytnúť športovcom informácie vo všetkých smeroch dopingovej kontroly, zahŕňajúc odpovede a otázky o Zakázaných látkach, vyplňovaní miest pobytu a žiadosti o udelenie TUE. WADA je tiež zdroj týchto informácií.

15. Ako prebieha dopingová kontrola?

- a) Komisár ma oboznámi že mám odovzdať vzorku.
- b) mám dať kus vlasu.
- c) Musím stáť na nohách s ľavým laktom na pravom kolene.
- d) všetky odpovede sú správne.

Odpoveď: A

Vysvetlenie: Keď ste vybraný na dopingovú kontrolu, komisár vám to príde oznámiť a dohliadať na Vás. Pôjdete s komisárom na stanicu dopingovej kontroly. Tam bude trocha papierovania, následne si zvolíte box, v ktorom sú dve fľaštičky na zapečatenie vzorky. Potom pôjdete na záchod s komisárom rovnakého pohlavia, aby kontroloval či odovzdaný moč je Váš. V niektorých prípadoch od Vás môžu požadovať krv. Potom pôjdete späť na stanicu dopingovej kontroly naplniť fľaštičky a zapečatiť. Následne ešte trocha papierovania a je to hotové!